

6.45x27.62	601	13	עמוד	גלובס - נדל"ן- שבועון	04.04.2005	6907998	חסי
מועד שמואל נאמן - 85300							

תשתי'ח וסבי'בה

קדימה עם אנרגיה

ד"ר אומירה אילון

אחת ממילות המפתח בנושאים הסביבתיים כיום היא "פיתוח בר-קיימא" מושג מסובך המכיל בתוכו היבטים כלכליים וחברתיים, מעבר להיבטים הסביבתיים.

לנושא האנרגיה יש משמעויות עצומות מבחינה כלכלית, פוליטית, חברתית וסביבתית. כמעט כל פעולה במהלך חיינו מותנית בשימוש באנרגיה ולפיכך יש מקום לחשיבה מעמיקה בתחום.

החברה האנושית של המאה ה-21 תלויה באנרגיה לכל אורחות חייה. החל בבקרת אקלים, תחבורה, אספקת המים, וכלה בהעברת אינפורמציה, והכנת מזון. אנו תלויים באספקת אנרגיה, כשרוב רובה היא אנרגיה פוסילית, אך למקורות אנרגיה אלו חסרונות ומגבלות רבים.

לאחרונה פורסמה תוכנית-האב למשק האנרגיה, אשר הוכנה עבור משרד התשתיות הלאומיות, תוכנית אשר מתווה קווים לפתוח משק אנרגיה בר-קיימא בישראל.

בהגדרתה, תוכנית-האב היא בסיס לתוכניות פעולה ספציפיות הנגזרות ממנה. תרחיש "העסקים כרגיל"

בתחום זה, כפי שהוצג בה, יכול להיות קטסטרופאלי ובעל משמעות גלובלית חמורה.

ברור כי משק האנרגיה נוגע לכולם ולכן יש להחליט על המדיניות תוך קביעת מטרות, בחינה כוללת של כל החלופות ושקלול הגורמים לכדי תוכניות פעולה אופרטיביות ושימויות

עלינו לזכור כי וישימות כלכלית

העלות שאנו כחברה

משלמים עבור האנרגיה כמעט מוכפלת, אם אנו מחשבים את מחיר הנוק הסביבתי הנובע מייצור האנרגיה הפוסילית. לאור זאת, המבחן הכלכלי חייב לכלול הפיננסי של העלויות החיצוניות, החברתיות והסביבתיות, הנובעות מכל חלופה.

מילת מפתח נוספת בתחום האנרגיה היא "אנרגיה חלופית". הכנסת אנרגיות חלופיות למשק האנרגיה דורשת בריקה כלכלית-סביבתית-חברתית, כדי לקבוע מהו קצב החזירה האופטימלי של טכנולוגיות אלה ומהו היעד הריאלי לתמהיל מקורות האנרגיה בישראל.

אלמנט נוסף בתחום משק האנרגיה הוא חיסכון ויעיל. מהם האמצעים להגדלת יעילות השימוש באנרגיה? האם נדרשת תוכנית ממלכתית לחיסכון באנרגיה? אם כן, מהי עלותה ומהו תועלתה?

יש לברוק מהם היעדים הריאליים ליישום פרויקטים של חיסכון באנרגיה תוך בחינת תמריצים כלכליים ליישום אמצעים המשפרים יעילות. בארה"ב, לדוגמה, מקבל כל אדם המחליף מקרר ישן במקרר חדש ויעיל יותר אנרגטית, 250 דולר. בנוסף, יש לקבוע לוחות זמנים ליישום הפרויקטים.

בעידן חשמלי, בו "יותר חשמל חוסך עמל", ברור כי יש צורך בחינוך לחיסכון. חלק ממוסדות הפנימו נתון מדהים, הצביע על כך כי כיוון טמפרטורת החדר ל-23 מעלות, כאשר בחוץ הטמפרטורה היא 27 מעלות, תביא לחיסכון מיידי של 40% לעומת כיוון טמפרטורת החדר ל-20 מעלות.

טבעי כי לאור ריבוי הגורמים השותפים במשק האנרגיה, הפעולות חייבות להיות מקובלות ומתואמות. יש ליצור פורום ציבורי הכולל את משרד התשתיות הלאומיות וחברת החשמל, הרשות לשיירותים ציבוריים-חשמל, חברות האנרגיה והדלק, ועוד.

באמצעות הפורום, שיהיה צומת לדיונים ולבצוע עבודות מקצועיות בתחום, אפשר יהיה לגבש עמדות המקובלות על רב הציבור וגם על מקבלי ההחלטות.

הכותבת היא ממוסד נאמן בטכניון